

EGY NAPOS KIRÁNDULÁS Debreceni indulással!

Busójárás, Mohács

(UNESCO szellemi örökség)

Február 19. – Farsangvasárnap

Ízelítő a programból:

- Mohács Történelmi Emlékpark megtekintése
- busócsoport csónakos átkelése a Dunán
- élőmunka bemutató, busómaszk faragás (fakultatív)
- néptánc bemutató
- népművészeti és kézműves vásár
- Busófelvonulás, Busó avatás, Szabadfarsangolás
- Farsangi koporsó vízrebocsátása
- **máglyagyújtás - busók körtánca**

7.900,- Ft/fő

Az ár tartalmazza: utazás kényelmes autóbusszal, program, idegenvezetés.

Az ár a belépőket nem tartalmazza! (~600,- Ft)

Minimális létszám: 40 fő

Részletekről érdeklődjön irodánkban!

Hajdú Volán Tours – Debrecen, Simonffy u. 1/b – 52/520-340 – info@utazzbusszal.hu

U-000996

Részletes program (előzetes):

- 06.00 indulás Debrecenből a Tesco Áruház parkolójából
12.00 Mohács Történelmi Emlékpark megtekintése
13.00 Mohács, szigeti busócsoport csónakos átkelése a Dunán.
13.00 busóálarc faragó népi iparművész bemutatóműhelyében élőmunka bemutató,
busómaszk faragás (fakultatív)
13.30 Mohács főtéri szabadtéri színpadon Nemzetiségi néptánc bemutató
14.00 Busók és farsangi csoportok gyülekezése
14.20 Busófelvonulás
15.15 Busó avatás, Szabadfarsangolás
15.30 Busócsoportok és a felvonuló néptáncscsoportok bemutatói
16.40 a Duna parton a kompról Farsangi koporsó vízrebocsátása
17.30 **máglyagyújtás - busók körtánca**
19.00 hazaindulás, érkezés Debrecenbe a késő esti órákban

Minimális létszám: 40 fő!

A mohácsi busójárás

A **mohácsi sokácok** messze földön ismert népszokása, a **busójárás** idejét a tavaszi napfordulót követő első holdtölte határozza meg. Régen Farsangvasárnap reggelétől Húshagyókedd estéjéig tartott a multság. A Farsang utolsó csütörtökjén a gyermekek öltöznek maskarába.

A busójárás a más népek hiedelemvilágában is megtalálható **télbúcsúztató, tavaszköszöntő**, oltalmazó, termékenységet varázsló ünnepek családjába tartozik. Éppúgy rokonságot mutat a riói és a velencei karnevállal, mint az afrikai népek szokásaival.

Mohácson a hagyomány eredetét a **törökűzés legendájával** is magyarázzák. A mondának – mely szerint a Mohács-szigeti mocsárvilágba menekült őslakos sokácok megelégedve a rabigát, ijesztő álarcokba öltözve, maguk készítette zajkeltő eszközökkel, az éj leple alatt csónakokkal átkelve a Dunán, kizavarták a törököket Mohácsról – aligha van történelmi alapja. A város 1687-ben szabadult fel a török uralom alól, s a sokátság nagy arányú betelepítése csak mintegy tíz évvel ezután kezdődött meg. Minden bizonnyal a balkáni eredetű sokácok korábbi hazájukból hozták magukkal a szokást, mely aztán Mohácson formálódott tovább és nyerte el mai alakját. A népszokás megjelenéséről a XVIII. század végéről vannak az első adatok.

A **busó** öltözete régen is olyan volt, mint ma: szőrével kifordított rövid bunda, szalmával kitömött gatyka, amelyre színes, gyapjúból kötött cifra, női bütykös harisnyát húztak, lábukon bocskort viseltek. A bundát az öv vagy marhakötél fogta össze derekukon, erre akasztották a marhakolompot. Kezükből az elmaradhatatlan kereplőt vagy a soktollú, fából összeállított buzogányt tartották. A leglényegesebb azonban, ami a busót busóvá teszi: a fűzfából faragott, hagyományosan állatvérrel festett birkabőr-csuklyás álarc.

Az így beöltözött busókat kísérik a **jankelék**, akiknek az a szerepe, hogy távol tartsák az utca népét, főleg a gyerekeket a busóktól. Hamuval, liszttel, ma már csak ronggyal vagy fűrészporral töltött zsákjukkal püfölik a csúfolódó gyerekeket. A lefátyolozott arcú nőket és a lakodalmas viseletbe öltözött férfiakat, továbbá a karneváli jelmezű alakokat **maskarának** nevezik Mohácson.

Régen a túlkölő, kereplő, kolompot rázó és „bao-bao!”-t ordító busó csoportok tulajdonképpen célja az volt, hogy házról-házra járva kifejezze jókívánságait, elvégezze varázslatait és részesüljön azokban az étel-ital adományokban, amiket sehol sem tagadtak meg tőlük.

Mára az idegenforgalom medrébe terelt népszokás sokat veszített az eredeti hagyományokból, de látványosság szempontjából sokat nyert. A mai busójárás a régi népszokás központjában, a Kóló téren kezdődik. A beöltözött busók, jankelék, maskarák itt gyülekeznek, itt találkoznak a Dunán csónakokkal átkelt busók az ágyús, az ördögkerek, a szekeres, a kürtös, a teknős, és más busó csoportokkal. A régi elöltöltős busó ágyú dörejére a különböző csoportok a főutcán át bevonulnak a város főterére, ahol szabad farsangolás kezdődik. Ezt követően a Duna-parton és a környező utcákban iszonyú zajt keltve ünneplik a farsangot. Szürkületkor visszatérnek a főterre és a meggyújtott óriási máglya körül táncolnak, dévajkódnak az emberekkel. Ezzel ér véget a Farsangvasárnap. A mohácsiak azonban kedden is farsangolnak, amikor is az újabb főtéri máglyára helyezett, telet jelképező koporsó elégetésével és körültáncolásával búcsúznak a hideg évszaktól, s köszöntik a tavasz eljövételét.